

Lausuntopyyntö elinkautisvankien vapauttamismenettelyn kehittämistä koskevasta arviomuistiosta

Johdanto

Oikeusministeriössä on valmisteltu arviomuistio, jossa on selvitetty elinkautisvankien vapauttamista koskevaa lainsäädäntöä ja sen kehittämistarpeita. Arviomuistiossa kuvataan ja arvioidaan voimassa olevaa elinkautisvankeja koskevaa lainsäädäntöä, elinkautisvankien vapauttamiskäytäntöä sekä tarkastellaan myös elinkautisvankeja koskevia kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden vaatimuksia suhteessa Suomen lainsäädäntöön ja elinkautista vankeusrangaistusta kansainvälisesti sekä Pohjoismaissa.

Muistiossa käsitellään myös syyntakeisuutta rikosoikeudellisen vastuun edellytyksenä samoin kuin mielentilatutkimuksia ja tahdosta riippumatonta psykiatrista hoitoa, koska tekijän psyykkisen tilan vaikutusta tekoon on usein arvioitava juuri vakavissa väkivaltarikoksissa. Edelleen käsitellään elinkautisvangin vapautumisen jälkeisiä hoitojatkumia.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman kirjauksen mukaan vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapautumisen edellytyksiä arvioidaan perusteellisesti. Arviomuistio elinkautisvankien vapauttamismenettelyä koskevan lainsäädännön ja käytännön kehittämistarpeista on tämän hallitusohjelmakirjauksen johdosta oikeusministeriössä käynnistetyin Vaarallisimpien väkivaltarikollisten vapauttamisen edellytykset - selvittämishankkeen ensimmäinen osa. Jatkotoimenpiteenä on selvitettävä, mikä on se väkivaltarikollisten ryhmä, johon on tarkoituksenmukaisinta kohdistaa toimenpiteitä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa arviomuistiossa kuvatusta, elinkautisvankien vapauttamismenettelyä koskevista lainsäädännöllisistä ja toiminnallisista kehittämistarpeista sekä muista mahdollisista elinkautisvankien vapauttamista koskevista kehittämistarpeista (luvut 2-5) sekä lausunnonantajien näkemyksiä jatkotyössä (luku 6) huomioon otettaviksi seikoiksi.

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikköä pyydetään pyytämään lausunnot arviointikeskuksilta ja tarkoitukseen sopiviksi arvioimiltaan vankiloilta. Arviointikeskusten ja vankiloiden antamat lausunnot pyydetään poikkeuksellisesti liittämään sellaisinaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön lausuntoon.

Oikeusministeriö ei maksa palkkioita lausunnoista.

Aikataulu

Lausuntoja pyydetään lausuntopalvelu.fi:n kautta **14.2.2020** mennessä. Lausunnot käsitellään oikeusministeriössä ja niitä käytetään hallitusohjelmakirjauksen jatkotyössä. Lausunnoista julkaistaan tiivistelmä.

Valmistelijat

Hallitusneuvos Paulina Tallroth, paulina.tallroth@om.fi, puh. 02951 50146
Erityisasiantuntija Anne Kohvakka, anne.kohvakka@om.fi, puh. 02951 50054

Liitteet:

[Arviomuisto Elinkautisvankien vapauttamismenettely11_12_2019.docx](#)

Jakelu:

A-klinikkasäätiö
Avohoidon ylihoitaja Lauri Pesonen
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Espoon kärjäoikeus
Helsingin hovioikeus
Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystieteiden tiedekunta
Helsingin kärjäoikeus
Helsinki Missio/Aggredi
Jussi Pajuoja
Keskusrikospoliisi
Korkein oikeus
Kriminaalihuollon tukisäätiö Krits
Lapin yliopisto, oikeustieteiden tiedekunta
Mikkelin kaupunki, sosiaali- ja terveystieteiden tiedekunta
Niuvanniemen sairaala
Oikeuspoliittinen Yhdistys Demla ry
Oulun kaupunki, sosiaali- ja terveystieteiden tiedekunta
Oulun kärjäoikeus
Pirkanmaan kärjäoikeus
Poliisihallitus
Professori Kimmo Nuotio, Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Professori Tapio Lappi-Seppälä, Helsingin yliopisto, valtiotieteellinen tiedekunta, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti

Psykologiliitto
Raaseporin kaupunki, sosiaali- ja terveysterveystoimet
Rikosseuraamuslaitoksen keskuhallintoyksikkö
Rovaniemen kaupunki, terveysterveystoimet
Sanna Harjula
Settlementti Puijola
Sexpo
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysterveystoimet
Suomen Asianajajaliitto
Suomen kuntaliitto
Suomen lakimiesliitto
Suomen Psykiatriyhdistys
Suomen settlementtialiitto ry
Suomen syyttäjähdistys
Suomen tuomariliitto ry
Syyttäjälaitos
Tampereen kaupunki, sosiaali- ja terveysterveystoimet
Terveysterveystoimet ja hyvinvoinnin laitos
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Vaasan kaupunki, sosiaali- ja terveysterveystoimet
Valtiovarainministeriö
Vankilanjohtaja Sinikka Saarela
Vankiterveydenhuollon yksikkö, psykiatrisen vankisairaala
Varsinais-Suomen kärjäoikeus
Yhdistelmäyksikön johtaja Kaisa Tammi-Moilanen
Yliääkärinä Alo Jüriloo
Yliääkärinä Mika Rautanen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mäki Marianne
OM

Tallroth Paulina
OM